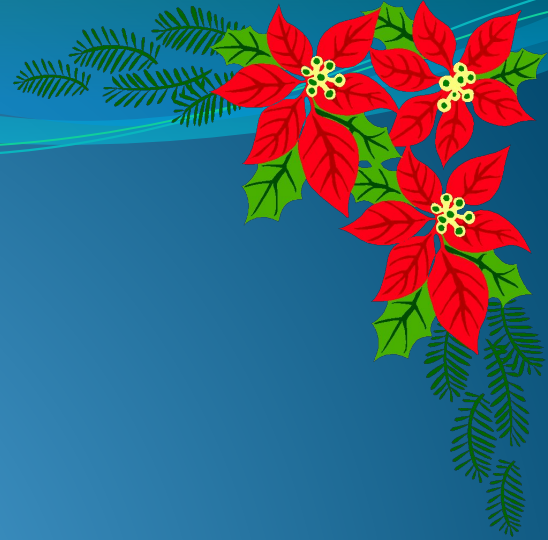

Жұлдызды сәт

I тур Дешифратор

*II тур Қисынды ойлай
білейік*

III тур Дода

IV тур Аниматорлар

Командалармен танысып өтейік

7^а сыныбының «Бірлік» командасы, команда мүшелері

Ұраны: «Бәріміз біріміз үшін, біріміз бәріміз үшін»

7^б сыныбының «Жеңіс» командасы, команда мүшелері

Ұраны: «Тек қана алға»

7^д сыныбының «Ақиқат» командасы, команда мүшелері

Ұраны: «Өзіңе сен, өзіңді алып шығар ақылың мен білімің екі жақтан»

*Әділ халқым берерсің әділ баға
Білімі мен білігін салыстырып- дей келе
ең алдымен сіздерді осы ойында әділ
бағасын берер әділқазылар алқасымен
таныстырып өтейін.*

*«Дешифратор» кезеңін бастаймыз. Әр топқа 10 сұрақ қойылады, сұрақтың дұрыстығына байланысты «ия» немесе «жоқ» деп жауап беру керек, әр дұрыс жауап 5 балл болып есептеледі.
(Сұрақтарды екі жүргізуші әр командаға кезекпен оқиды)*

- 1) *«Ақпарат» сөзі латын тілінен аударғанда түсіндіру, баяндау, мәлімет дегенді бәлдіреді.*
- 2) *Баспаға шығару құрылғысы пернетақта деп аталады.*
- 3) *Адам ақпаратты сақтай алмайды.*
- 4) *Ең алғашқы ЭЕМ 1946 жылы АҚШ- та пайда болды.*
- 5) *Ақпараттың ең кіші өлшем бірлігі килобайт деп аталады.*
- 6) *Компьютер ақпараттық процесстерді жүзеге асыратын құрал.*
- 7) *Тышқан ақпаратты сақтауға арналған құрылғы.*
- 8) *1 байт 8 битке тең.*
- 9) *Пернетақта компьютерге ақпаратты енгізу құрылғысы.*
- 10) *Қазіргі компьютерлердің пернетақтасында 80 перне болады.*

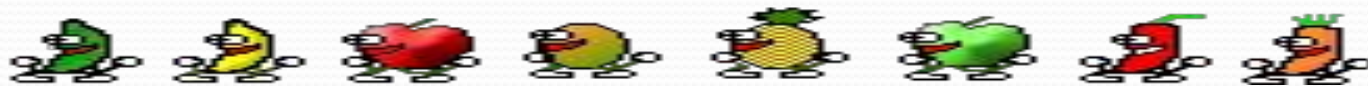
- 1) *«Информатика» пәні ЭЕМ-нің көмегімен ақпараттарды жинау, сақтау, өңдеу заңдылықтарын зерттейтін ғылым.*
- 2) *1 Килобайт 1024 байтқа тең.*
- 3) *Delete алдыңғы символды өшіру пернесі*
- 4) *Дисплей компьютер экранына ақпаратты шығарушы құрылғы*
- 5) *Компьютерде жұмыс жасау үшін операциялық жүйенің қажеті жоқ.*
- 6) *Сканер ақпаратты енгізу құрылғысы. (ия)*
- 7) *Электронды есептеуіш техниканың даму тарихы бірнеше буындарға бөлінеді.*
- 8) *Процессор- ол компьютердің миы.*
- 9) *1 Мегабайт 8 байтқа тең.*
- 10) *ЭЕМ-нің дамуының III буынында электрондық шамдар пайдаланылды.*

- 1) *Бит, байт ақпараттың өлшем бірліктері.*
- 2) *1 Кбайтта 1024 Мбайт бар.*
- 3) *Пернетақта, сканер ДК- дің сыртқы құрылғыларына жатады.*
- 4) *Delete пернесі оң жағында тұрған символды өшіреді.*
- 5) *ЭЕМ- нің даму тарихы 7 буыннан тұрады.*
- 6) *Пернетақта компьютерге ақпаратты енгізу құрылғысы.*
- 7) *1846 жылы Бэббидж машинасына программа жазған Ада Лавлейс.*
- 8) *Адамға ақпарат дыбыс, мәтін, графикалық түрде берілмейді.*
- 9) *Принтер- ақпаратты қағазға басып шығаратын құрылғы.*
- 10) *ЭЕМ дамуының I буынында электрондық шамдар пайдаланылды.*

«Қисынды ойлай білейік».

Бұл турда берілген сөздерді дұрыс құрастыру арқылы ішінен артық сөзді табу қажет. Жауап толық болса 20 балл, толық болмаған жағдайда 10 балл қойылады.

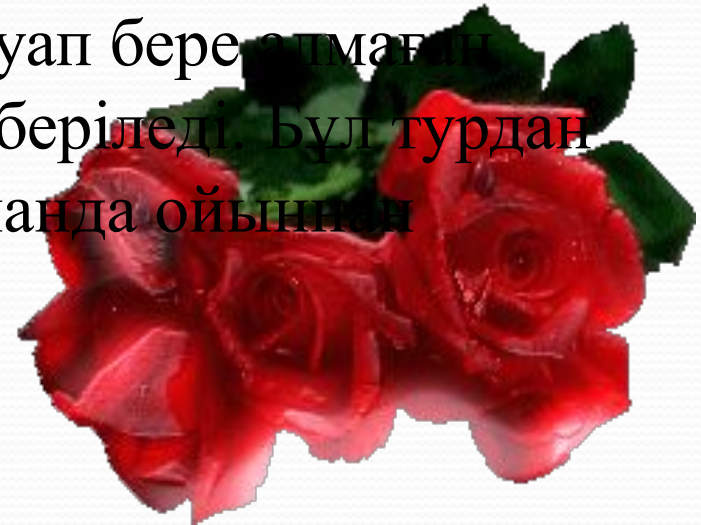
Қосымша қызықты мәліметтен хабардар болып отырайық.

Смарт – технология біздің өмірімізге дендеп енуде. Смарт – технологияны қолданудың бір мысалы ретінде банкоматтарды айтуға болады. Банктер өздерінің салымшыларына пластикалық карталар береді. Оның магниттік жолағында есеп шоттың иесі туралы толық мәліметтер жазылған. Ақша алғысы келген адам картаны банкоматтың қабылдағышына салады, машина магниттік жолақтағы ақпаратты оқып, клиенттің дербес идентификациялық номерін (ДИН) сұрайды.

«Дода» кезеңі

Бұнда алты ұяшықта сұрақтар берілген, әр қатардағы сұрақ 10, 20, 30 балдан. Әр команда ұяшықтарды таңдау арқылы сұрақтарға жауап береді, командаға балл сол таңдалған ұяшықта белгіленген баллға ие болады.

Алдыңғы екі турдың қорытындысы бойынша жоғары ұпай жинаған командаға бірінші болып ұяшық таңдау мүмкіндігі беріледі. Сұраққа жауап бермеген жағдайда келесі командаларға жол беріледі. Бұл турдан кейін ұпай саны аз келесі команда ойыннан шығарылады.

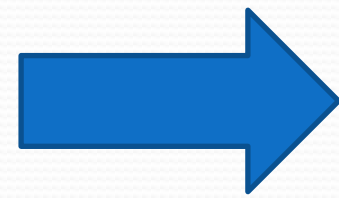

10	20	30
20	30	10

- Ерте заманғы және бәрімізге белгілі есептеу құралы есепшот болып табылады. Деректерге қарағанда оның жасы 2000-5000 жылдар шамасында, ал пайда болған жері ертедегі Қытай немесе ертедегі Египет, тіпті ежелгі Греция болуы да мүмкін. Бұл санау құралын қытайлықтар «суанпан», жапондықтар «серобян» деп атаған.
- *Сұрақ: Бұл санау құралын гректер мен Батыс Еуропалықтар не деп атаған?*

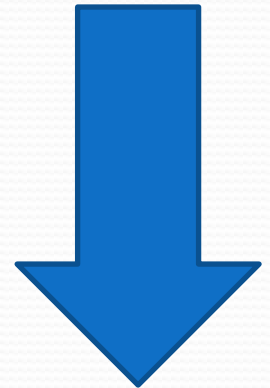

«Абак»

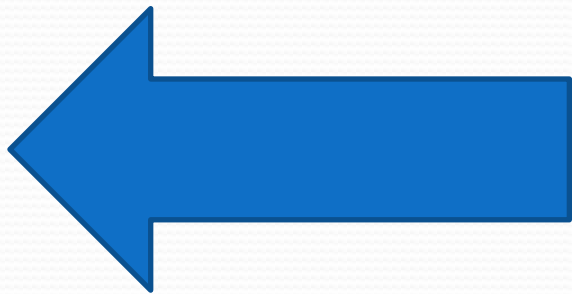

*1944 жылы американ математигі Говард Айкен
Гарвард университетінде программамен
басқарылатын, релелік және механикалық
элементтерге негізделген есептеуіш машинасын
құрастырды.*

Сұрақ: Бұл ЭЕМ қалай аталды?

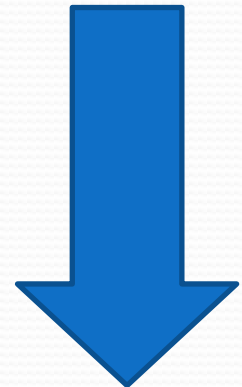

«Марк-1»

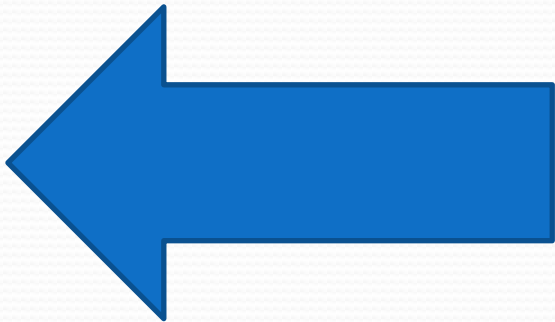

*Ол 1642 жылы он тоғыз
жасында дүние жүзінде бірінші
рет қосу машинасы деген атпен
белгілі, жетектер мен
дөңгелектерден тұратын
механикалық есептеу
машинасын құрастырды?*

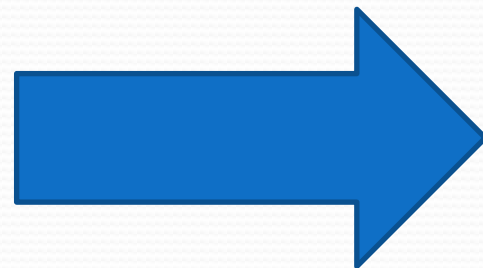

«Блез Паскаль»

*1694 жылы Вильгельм Готфрид
Лейбниц Блез Паскальдің
идеясын дамытып механикалық
есептеу машинасын құрастырып
шығарды?*

Сұрақ: Бұл ЭЕМ қалай аталды?

«Арифмомтер»

*Ол 1833 жылы программамен
басқарылатын
«Аналитикалық машинаны»
құрастырып шығарған
болатын.*

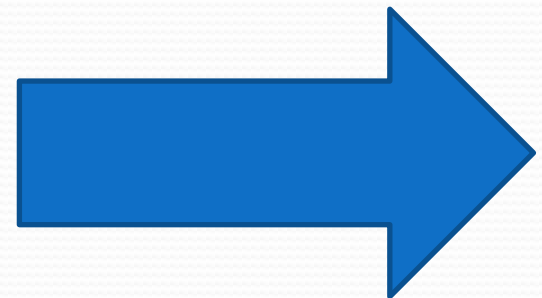

«*Чарлз Бэббидж*»

*Бірінші электронды есептеуіш машина
1946 жылы АҚШ-тың Пенсильван
университетінде жасалды,
құрастырушылар Дж. Моучли мен Дж.
Эккерт болды.*

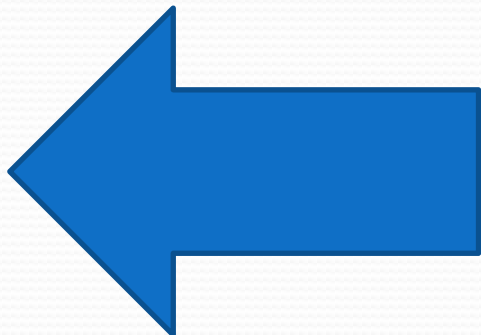
*Сұрақ: Бұл алғашқы ЭЕМ қалай
аталды?*

«ENIAC»

«Аниматорлар» кезеңі

Екі команда пәнге қатысты термин немесе құралды іс-қимылмен көрсетуі қажет. Негұрлым үйлесімді және нақты әр іс-қимыл 10 балмен бағаланады. Ал егер іс-қимылмен жеткізе алмаған жағдайда 0 балл қойылады.

М	Г	П	Л	О	Г	Г	Н	О	М
И	Ы	П	Р	Р	Т	Е	И	Д	Е
К	Ш	Н	И	Е	Е	Р	О	М	М
Р	Қ	А	Н	Т	Р	Н	Н	И	Т
О	Н	Т	С	Ө	З	Е	Т	Р	О
П	А	И	Б	А	Й	Т	Т	Е	З
Р	М	В	П	И	К	М	Е	Р	Е
О	Ә	И	А	Р	С	О	Ұ	А	Ф
Ц	Т	Р	И	Х	Е	Д	Я	Й	Л
Е	І	У	В	Ж	Л	И	Я	И	Ц
С	Н	С	Д	А	Ь	Ф	И	К	А
С	О	Р	А	Б	О	Н	Е	Н	Т

Жасырылған сөздер:

*Микропроцессор, тышқан,
мәтін, плоттер, принтер, сөз,
байт, пиксель, архив, жад,
абонент, модификация, ұя, файл,
терезе, монитор, модем,
интернет, байт, антивирус.*